

Życiorys Stanisława Dippla

Ojciec mój Stanisław urodził się 31.01.1890 r. w Sosnowcu z matki Stanisławy z Podczaskich i ojca Karola Wilhelma Dippla, urzędnika, a potem właściciela Księgarni w Sosnowcu. Uczęszczał do Szkoły Realnej w Sosnowcu, a w związku ze strajkiem szkolnym /na skutek zakazu nauki w języku polskim/ w 1905 r., w którym brał udział został wydalony w 1906 r. z rosyjskiej państwowej Szkoły Realnej w Sosnowcu /dyrektor B.Krasnickij/ z pozbawieniem prawa uczęszczania do szkół rządowych w całym Państwie rosyjskim tak zwany "wilczy bilet".

Ojciec mój przeniósł się do 7 klasowej Szkoły Handlowej w Będzinie, której dyrektorem był prof. A.Sujkowski. Szkołę tę ukończył w 1909 r. W okresie nauki w szkole należał do tajnej organizacji młodzieży pod nazwą "PET".

Po ukończeniu szkoły pracował przez parę miesięcy jako buchalter w Spółdzielni Spożywców "Praca" w Czeladzi i jako dziennikarz w "Głosie Zagłębia" w Sosnowcu.

W roku akademickim 1909/10 zapisał się na Uniwersytet Jagielloński w Krakowie na Wydział Filozoficzny - studiując równocześnie psychologię.

W czasie pracy zetknął się po raz pierwszy z pionierami ruchu spółdzielczego Romualdem Mielczarskim i Stanisławem Wojciechowskim /późniejszym do 1926 r. Prezydentem Polski/. W 1911 r. wysłuchał I-szy Kurs spółdzielczy dla studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W 1912 r. został zaangażowany przez Warszawski Związek Stowarzyszeń Spożywców, jako lustrator.

We wrześniu 1913 r. wyjechał do Westfalii, aby zapoznać się ze stosunkami robotniczymi, a następnie osiadł pod Genewą, aby oddać się studiom filozoficzno-społecznym pod kierow-

nictwem Prof. Wincentego Lutosławskiego.

W 1914 r. wraz z dyrektorem R. Mielczarskim odbył podróż po południu Rosji, małej Azji, Grecji, Sycylii i Włoszech w celu zapoznania się ze stosunkami gospodarczymi tych krajów. Przez okres I Wielkiej Wojny pracuje w Związku na różnych stanowiskach.

W 1918 r. założył i redagował pismo "Kooperatywa" w Łodzi. W 1919 r. został mianowany vice dyrektorem w Związku Stowarzyszeń Spożywców w Warszawie. Redagował organ "Społem". Z ramienia Związku był członkiem - zastępcą Państwowej Rady Apropowizacyjnej oraz członkiem Komitetu przy Głównym Urzędzie Przywozu i Wywozu.

We wrześniu 1919 r. przestał redagować "Społem" i objął kierownictwo Wydziału Handlowego Związku, na którym to stanowisku przetrwał do 31.12.1920 r.

W 1921 r. przeszedł na służbę państwową i w Państwowej Radzie Spółdzielczej prowadził dział spółdzielni spożywców.

W 1923 r. objął stanowisko Dyrektora Związku Rewizyjnego Spółdzielni Pracowników Państwowych, Komunalnych i Społecznych w Warszawie.

Kontynuując studia akademickie w latach 1922/1923 i 1923/1924 uczęszczał na Wydział Nauk Politycznych i Społecznych Wolnej Wszechnicy Polskiej.

W 1924 r. odbył podróż do Anglii i Belgii w celu zapoznania się ze stanem ruchu spółdzielczego na Zachodzie.

W 1925 r. nastąpiła konsolidacja ruchu spółdzielczego spożywców w Polsce.

W Związku Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej powołany został na szefa personalnego Hurtowni, referenta budżetowego i kontrolera oddziałów i zakładów wytwórczych Związku.

W 1930 r. objął redakcję "Społem" - naczelnego organu Związku oraz kierownictwo działu wydawnictw Związku.

Wyjeżdża do Pragi, Dalmacji, Austrii.

W dniu 1. kwietnia 1931 r. został powołany na stanowisko kierownika Wydziału Lustracyjnego Związku, a w dniu 24 marca

1935 r. został wybrany na członka Zarządu Związku "Spożem" i powołany na stanowisko Dyrektora Wydziału Lustracyjnego i Społeczno-Wychowawczego Związku "Spożem".

Jest członkiem Rady Zawiadowczej Spółdzielczego Instytutu Naukowego, członkiem władz Towarzystwa Kooperatystów i Banku "Spożem". Poza tym jest skarbnikiem Zarządu Funduszu Szkolnictwa Polskiego za granicą i członkiem Rady Fundacji, członkiem Stowarzyszenia Uczestników Walki o Szkołę Polską i viceprezesem Stowarzyszenia Zagłębiaków.

Został dwukrotnie odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi w 1936 i 1938 roku.

W czasie oblężenia Warszawy w 1939 r. pełni funkcję Dyrektora w Miejskim Zarządzie Apropowizacyjnym przy Komisarzu Cywilnym w Dowództwie Obrony Warszawy - Stefanie Starzyńskim, miasta stołecznego Warszawy.

Następnie staje na stanowisku Członka Zarządu "Spożem" - dyrektora Wydziału Lustracyjnego.

W czasie okupacji niemieckiej - częściowo pracuje w Warszawie, a częściowo na żądanie władz niemieckich w Delegaturze Związku "Spożem" w Krakowie.

W okresie tym, okresie prześladowań politycznych i głodu - Dyrektor Dippel wielu ludziom poszukiwanym przez Gestapo, między innymi naukowcom, literatom, działaczom polonijnym w Niemczech, jak np. Jan Krzemiński /prawdziwe nazwisko Edmund Osmańczyk/, Maria Dąbrowska - literatka - pomagał zatrudniając ich w "Spożem", chroniąc ich życie, jak również spowodował przyznanie deputatów żywnościowych ludziom nauki, jak profesorom Uniwersytetu, literatom /np. Wincenty Lutosławski i inni/.

Zginął 24 września 1944 r. w czasie Powstania Warszawskiego na ulicy Odyńca od bomby lotniczej - a na płycie nagrobnej na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie znajduje się napis: "Wychowawca pracowników spółdzielczych" i wiersz Romanowskiego poety - żołnierza z powstania Styczniowego 1863 r. :

"Ach kiedy ~~z~~ wykujem _ strudzeni oracze
Lemiesze z pałaszów skrwawionych -
Ach kiedyż na ziemi już nikt nie zapłacze
Prócz rosy łąk naszych zielonych"

Bibliografia:

1. Lista strat kultury polskiej 1947
Wydawnictwo Archiwum
 2. J.Jasiński - Z dziejów polskiej spółdzielczości
spożywców podczas II-giej wojny światowej
 3. Józef Jasiński - Marian Rapacki i współpracownicy
1957 - Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza
 4. Stefan Dippel - O księgarzach, którzy przeminęli
 5. Archiwum prywatne córki St.Dippla
 6. Dokumenty przekazane do Biblioteki Narodowej w
Warszawie
 7. Dokumenty przekazane do Muzeum Spółdzielczości
w Nałęczowie.
-